

הכנסת העשרים וחמש

יוזמים: חברי הכנסת יצחק קרויזר

צביקה פוגל

עודד פורר

אריאל קלבר

דוד ביטן

ששון ששי גואטה

שלום דנינו

ניסים ואטורי

דן אילוז

משה סולומון

גלעד קריב

חנוך דב מלביצקי

אושר שקלים

בועז ביסמוט

צבי ידידיה סוכות

טלי גוטליב

מצטרפים: חברי הכנסת אוהד טל

לימור סון הר מלך

אלמוג כהן

פ/25/4320

פרק א': מטרה והגדרות

1. מטרה
חוק זה מטרתו להעניק הגנה ליישובי ישראל המוגדרים ולהגביר את תחושת הביטחון של תושבי יישובים אלו באמצעות הסדרת פעילותם של רכזי ביטחון שוטף לאומי, סמכויותיהם, והפיקוח והשליטה עליהם.
2. הגדרות
בחוק זה –
"אירוע ביטחון" – מקרה העלול לסכן את ביטחונו של אדם או את ביטחון הציבור ביישוב מסוים;
"החטיבה" – חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי שהוקמה בחוק זה;
"יחידת הגנת הישוב", "יחידת הגנה יישובית" – יחידת מתנדבים בישוב מוגדר;
"ישוב מוגדר" – ישוב שגזרתו תוגדר על ידי השר או מי מטעמו, המנוי בתוספת לחוק זה;
"המפקד" – מפקד משמר הגבול;
"פקודת המשטרה" – פקודת המשטרה [נוסח חדש], התשל"א-1971;
"ציוד" – ציוד הדרוש לרכז ביטחון שוטף לאומי לביצוע תפקידו, לרבות רכב;
"רכז ביטחון שוטף לאומי" – מי שמונה לפי הוראות סעיף 5, לרבות סגנו;
"רכוש" – לרבות שטח חקלאי.

פרק ב': חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי

3. הקמת חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי
(א) מוקמת בזה חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי.
(ב) החטיבה תהיה כפופה למשמר הגבול במשטרת ישראל.

¹ דמ"י התשל"א, עמ' 17.

תפקידי מפקד משמר הגבול
4. מפקד משמר הגבול יפקד על חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי, ינהל את החטיבה ויהיה אחראי על ביצוע תפקידיה לפי חוק זה.

פרק ג': רכזי ביטחון שוטף לאומי

מינוי רכז ביטחון שוטף לאומי
5. (א) המפקד רשאי להורות על מינוי רכז ביטחון שוטף לאומי ביישוב, אם מצא כי צורכי הביטחון של היישוב מחייבים זאת.

(ב) רכז ביטחון שוטף לאומי ימונה, ככל האפשר, מבין תושבי היישוב בו הוא משמש כרכז ביטחון, בכפוף לתנאים המפורטים בסעיף 6.

כשירות והסמכה
6. כשיר לשמש כרכז ביטחון שוטף לאומי מי שהתקיימו לגביו כל אלה:

(1) התקיימו בו התנאים המפורטים בסעיף 8(1) עד (5) לחוק סמכויות לשם שמירה על ביטחון הציבור, התשס"ה-2005²;

(2) הוא קיבל הכשרה מתאימה, כפי שהורה המפקד או מי שהסמיך לעניין זה.

אזרח עובד משטרה
7. (א) בחטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי יתמנו רכזי ביטחון שוטף לאומי בתקן אזרח עובד משטרה.

(ב) רכזי ביטחון שוטף לאומי יפעלו לפי הוראות המפקד ותחת פיקוחו.

זמינות
8. על אף האמור בכל דין, רכז ביטחון שוטף לאומי, כשהוא בישראל, רואים אותו, לכל עניין לפי חוק זה, כנמצא זמין לשם ביצוע תפקידו כאמור בסעיף 11, בתחום גזרת הישוב המוגדר ובסמוך לו.

פרק ד': ביטוח

ביטוח
9. רכז ביטחון שוטף לאומי יהיה זכאי לכיסוי ביטוח כנהוג במשטרת ישראל.

פרק ה': הטיפול באירועים

² ס"ח התשס"ה, עמ' 758.

סמכויות רכז ביטחון 10. (א) לרכז ביטחון שוטף לאומי יהיו הסמכות, החיסיון והחסינות הנתונות לשוטף לאומי לרבות הסמכות לעיכוב חשוד במקום והסמכות לעצור בלא צו.

(ב) רכז ביטחון שוטף לאומי רשאי, לשם טיפול באירוע ביטחון, עצירת הפרות סדר, חשד לפעילות חבלנית בישוב המגודר בו הוא מכהן ובסמוך לו בלבד, או למניעת פגיעה חמורה בביטחון הנפש, בחיי אדם או ברכוש, ככל שהדבר נדרש בנסיבות העניין, לעשות את כל אלה:

(1) לצורך הצלת רכוש או חיי אדם:

(א) להיכנס לכל מקום שבו מתרחש אירוע ביטחון וכן למקום סמוך שקיים צורך להיכנס אליו, ולהשתמש בכוח סביר כלפי אדם או רכוש לצורך ביצוע סמכות הכניסה כאמור, ובלבד שרכז ביטחון שוטף לאומי זיהה עצמו לפני מי שנמצא במקום והודיע לו על המטרה שלשמה נדרשת הכניסה, ביקש את הסכמתו לכניסה והזהירו כי יש בכוונתו להשתמש בכוח לצורך הכניסה; חובת הזיהוי, ההודעה והאזהרה כאמור לא יחולו אם נוכח הרבש"ל לדעת כי לא נמצא איש במקום;

(ב) להשתמש בכוח סביר כלפי אדם או רכוש לצורך ביצוע פעולה הדרושה באופן חיוני לשם מניעת פגיעה ברכוש או חיי אדם;

(2) לעשות שימוש ברכוש, לרבות פגיעה ברכוש;

(3) לסגור שטח או מקום, ולמנוע כניסה או יציאה ממנו לכל אדם;

(4) לדרוש מכל אדם בשטח האירוע או באזור העלול להיפגע כתוצאה מהאירוע להישאר במקום שהוא נמצא בו, לצאת ממנו או להיכנס למקום שקבע;

(5) לתת כל הוראה סבירה לכל אדם הנמצא בשטח האירוע או באזור שבו קיימים הסכנה או החשש לפגיעה, לשם הצלת חיי אדם, הנפש או רכוש.

(ג) רכז ביטחון שוטף לאומי רשאי להשתמש בכוח סביר כלפי אדם או רכוש לשם ביצוע פעולות כאמור בסעיף קטן (ב).

(ד) (1) הוראות סעיף 7א לפקודת הנזיקין [נוסח חדש]³, יחולו על פעולות של רכז ביטחון שוטף לאומי שנעשו במסגרת הטיפול באירוע ביטחון;
(2) לא תוגש תובענה נגד אדם על מעשה או מחדל שעשה בתום לב על פי הוראה שקיבל לפי סעיף 10(ב)(6) לחוק זה והמקים אחריות בנזיקין;

(ה) פעל אדם, בלא שכר, בהתאם להוראה שניתנה לו לפי סעיף 10(ב)(6) – יראו אותו כמתנדב כהגדרתו בסעיף 287 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשנ"ה–1995⁴, ויחולו עליו הוראות פרק י"ג לאותו חוק.

(ו) אין באמור בסעיף קטן (ב) כדי לגרוע מסמכויות רכז ביטחון שוטף לאומי לפי כל דין.

תפקידי רכז ביטחון 11. (א) אלה תפקידי הרכז לביטחון שוטף לאומי:
שוטף לאומי

- (1) ריכוז פעילות הביטחון השוטף בתחום גזרת הישוב המוגדר;
- (2) הכנת הישוב המוגדר לאירוע ביטחון;
- (3) הפעלת יחידת ההגנה היישובית בשעת חירום;
- (4) ריכוז הקשר בין גורמי ביטחון החירום וההצלה לגורמי היישוב;
- (5) ביצוע ביקורות שמירה בלילה וביום;
- (6) בדיקת סידורי הביטחון במוסדות החינוך בישוב המוגדר על פי תוכנית האבטחה שנקבעה על ידי משטרת ישראל;
- (7) תדרוך החיילים המגיעים לשמירה בישוב המוגדר;

³ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 10, עמ' 266.
⁴ ס"ח התשנ"ה, עמ' 210.

(8) מעקב אחרי ביצוע משימות החיילים השומרים על הישוב המוגדר;

(9) ווידוא כי השומרים באזור המחזיקים בנשק יעברו אימון בהפעלת נשק;

(10) ניהול השמירה בישוב, לרבות בשעת חירום;

(11) גיוס מתנדבים ליחידות הגנת הישוב בתקופת לחימה והקפדה על מוכנותם במצבי כוננות;

(12) הפעלת צופרי התראה באירוע חירום יישובי לפי מדרגי חירום;

(13) שמירה נאותה על שלמותם ותקינותם של מתקני האזור, אבטחתם, וניהולם בהתאם לייעודם;

בסעיף זה, "מתקני האזור" – מתקנים הכוללים את התחמושת, הציוד ותחולתו, גדר דרך ותאורה היקפיים, המקלטים ותחולתם, מתקני ההתראה והאזעקה, הביצורים, מגדלי וביתני השמירה, ומכשירי קשר אשר יועמדו לרכזי ביטחון שוטף לאומי.

(ב) תפקידי רכז ביטחון שוטף לאומי יהיו כאמור בסעיף קטן (א) בלבד.

מתנדבים באירוע 12. (א) מצא רכז ביטחון שוטף לאומי שאין די בכוח האדם העומד לרשותו לטיפול באירוע ביטחון, רשאי הוא להרשות לאדם שנחזה להיות בן 18 שנים ומעלה, והתנדב לסייע בפעולות לטיפול באירוע הביטחון, לסייע בפעולות לשם טיפול באירוע הביטחון.

(ב) מי שהתנדב לפי סעיף זה, יראו בו מתנדב, ויהיו נתונות לו הסמכויות כאמור בסעיף 11.

(ג) לא יזדקק בית המשפט לתובענה נגד אדם שהתנדב לפי סעיף קטן (א) בשל מעשה או מחדל שעשה במסגרת סיוע בטיפול באירוע הביטחון כאמור, והמקים אחריות בנזיקין.

13. (א) בעת אירוע ביטחון שמתעורר בו חשש לפגיעה מידית בחיי אדם או ברכוש, רשאי רכז ביטחון שוטף לאומי באישור המפקד, אם מצא כי אין די בציוד או בחומרים העומדים לחטיבה לטיפול באירוע כאמור, לעשות את כל אלה לצורך ביצוע הפעולות הנדרשים באופן דחוף:

(1) להשתמש בציוד או בחומרים הנמצאים בחזקת כל אדם;

(2) לתת הוראות לכל אדם לעניין סיוע ושימוש בציוד או בחומרים.

(ב) העמיד אדם לרשות חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי ציוד בהתאם להוראה לפי סעיף קטן (א), יוחזר הציוד, למעט חומר שהתכלה, למי שנלקח ממנו, מיד עם תום הטיפול באירוע ביטחון או בתום תקופה שלא תעלה על יומיים ממועד מתן ההוראה; לא הסתיים הטיפול באירוע בתוך יומיים, רשאי המפקד להאריך את התקופה לתקופה נוספת, ככל שהדבר דרוש לשם טיפול באירוע.

14. רכז ביטחון שוטף לאומי יסייע ליושבים מוגדרים אחרים בגזרת הפלוגה האחראית על הישוב המוגדר מטעם צבא ההגנה לישראל, ובמקרים חריגים ובאישור מפקד משמר הגבול יסייע בגזרת הגדוד האחראי על הישוב המוגדר מטעם צבא ההגנה לישראל.

פרק ו': הוראות לעניין העברת עובדים ותקופת המעבר

15. (א) מי שהיה רכז ביטחון שוטף צבאי והועסק בישוב מוגדר ערב יום כינון החטיבה, יהיה לאחר כינון החטיבה לעובד החטיבה.

(ב) מיום כינון החטיבה לא יפגעו תנאי ההעסקה והשכר של העובדים שעמדו בתנאי סעיף קטן (א), לרבות תנאי שכר, ותק ותנאים סוציאליים, אלא אם נקבע במפורש אחרת בחוק זה.

(ג) הרצף התעסוקתי של העובדים שעמדו בתנאי סעיף קטן (א) ישמר בתקופה של 5 שנים מיום כינון החטיבה, כך שלא יפוטרו בתקופה האמורה ולא תינתן הודעת פיטורים למועד החל בתקופה האמורה.

(ד) מבלי לגרוע מהאמור בסעיף קטן (ב), מיום כינון החטיבה תנאי שכרו ותנאי העסקתו של רכז ביטחון שוטף לאומי לא יפחתו מאלה של רב פקד בעל ותק של 15 שנים במשטרת ישראל, בשינויים המחויבים מאופיו, ממהותו ומדרישותיו של התפקיד.

תחילה 16. (א) תחילתו של חוק זה ביום פרסומו.

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יום כינון החטיבה הוא שישה חודשים מיום תחילתו של חוק זה, בכפוף להשלמת הקמת החטיבה.

תוספת

(סעיף 2)

- (1) אבדון;
- (2) אביבים;
- (3) אבירים;
- (4) אבן מנחם;
- (5) אבני איתן;
- (6) אבני חפץ;
- (7) אבנת;
- (8) אבשלום;
- (9) אדורה;
- (10) אדמית;
- (11) אודם;
- (12) אוהד;
- (13) אור הנר;
- (14) אורטל;
- (15) אורים;

- (16) אורנית;
- (17) אחיהוד;
- (18) איבי נחל;
- (19) איבים;
- (20) אייל;
- (21) איל;
- (22) אילון;
- (23) אילות;
- (24) איתמר;
- (25) איתמר תל חיים;
- (26) אלון;
- (27) אלון מורה;
- (28) אלון שבות;
- (29) אלוני הבשן;
- (30) אליעד;
- (31) אליפז;
- (32) אלמוג;
- (33) אלעזר;
- (34) אלפי מנשה;
- (35) אלקוש;
- (36) אלקנה;
- (37) אלרום;
- (38) אניעם;

- (39) אפיק;
- (40) אפיקים;
- (41) אפק;
- (42) אפרת;
- (43) ארגמן;
- (44) ארז;
- (45) אריאל;
- (46) אשדות יעקב;
- (47) אשכולות;
- (48) אשלים;
- (49) אשרת;
- (50) באר אורה;
- (51) באר מילכה;
- (52) בארי;
- (53) בוסתן הגליל;
- (54) בחן;
- (55) בית אל;
- (56) בית אריה;
- (57) בית גדי;
- (58) בית הלל;
- (59) בית העמק;
- (60) בית הערבה;
- (61) בית זרע;

- (62) בית חורון;
- (63) בית יוסף;
- (64) בית יתיר;
- (65) ביתר עלית;
- (66) בן עמי;
- (67) בני יהודה;
- (68) בני נצרים;
- (69) בצת;
- (70) בקעות;
- (71) ברוכים קלע אלון;
- (72) ברוכין (עמיהוד);
- (73) ברור חיל;
- (74) ברכה;
- (75) ברעם;
- (76) ברקן (בית אבא);
- (77) ברקן (מ"א שומרון);
- (78) בת חפר;
- (79) בת עין;
- (80) גבולות;
- (81) גבים;
- (82) גבע בנימין;
- (83) גבעולים;
- (84) גבעון החדשה;

(85) גבעות ישיבת ישראל;

(86) גבעת זאב;

(87) גבעת יואב;

(88) גבעת עוז;

(89) גברעם;

(90) גדעונים;

(91) גובן;

(92) גורן;

(93) גיתה;

(94) גיתית;

(95) גלגל;

(96) גן נר;

(97) געתון;

(98) גרופית;

(99) גרנות;

(100) גשור;

(101) גשר;

(102) גשר הזיו;

(103) דגניה א';

(104) דגניה ב';

(105) דובב;

(106) דולב;

(107) דורות;

- (108) דיִשׁוֹן;
- (109) דִּלְתוֹן;
- (110) דָן;
- (111) דַּפְנָה;
- (112) דַּקְלִי;
- (113) הָאוֹן;
- (114) הַגּוֹשְׁרִים;
- (115) הִילָה;
- (116) הַר אֲדָר;
- (117) הַר בְּרַכָּה;
- (118) הַר גִּילָה;
- (119) וֹרֵד יִרְיָחוֹ;
- (120) זִיקִים;
- (121) זְמֵרֶת;
- (122) זְרוּעָה;
- (123) זְרַעִית;
- (124) חֶבֶל שְׁלוֹם;
- (125) חֶבְרוֹן;
- (126) חֲגִי;
- (127) חֵד נֶס;
- (128) חוֹת גַּלְעָד;
- (129) חוֹת מַעֲוֹן;
- (130) חוֹלֵית;

- חוסן; (131)
- חורפיש; (132)
- חורשים; (133)
- חיננית; (134)
- חלמיש; (135)
- חמדיה; (136)
- חמדת; (137)
- חמרה; (138)
- חניתה; (139)
- חספיון; (140)
- חצבה; (141)
- חרמש; (142)
- חרסינה; (143)
- חרשה; (144)
- חשמונאים; (145)
- טירת צבי; (146)
- טל מנשה; (147)
- טלמון; (148)
- יבול; (149)
- יד חנה; (150)
- יד מרדכי; (151)
- יהל; (152)
- יוטבתה; (153)

- (154) יונתן;
- (155) יושביה;
- (156) יחיעם;
- (157) ייטב;
- (158) יכיני;
- (159) יסעור;
- (160) יערה;
- (161) יפית;
- (162) יתד;
- (163) כברי;
- (164) כוכב השחר;
- (165) כוכב יאיר צור יגאל;
- (166) כוכב יעקב;
- (167) כינרת;
- (168) כיסופים;
- (169) כליל;
- (170) כמהין;
- (171) כנף;
- (172) כפר אדומים;
- (173) כפר אלדד;
- (174) כפר בלום;
- (175) כפר גלעדי;
- (176) כפר האורנים;

- (177) כפר חרוב;
- (178) כפר יובל;
- (179) כפר מימון;
- (180) כפר מסריק;
- (181) כפר סאלד;
- (182) כפר עזה;
- (183) כפר עציון;
- (184) כפר רופין;
- (185) כפר תפוח;
- (186) כרם בן זמרה;
- (187) כרם רעים;
- (188) כרם שלום;
- (189) כרמי צור;
- (190) כרמיה;
- (191) כרמל;
- (192) להבות הבשן;
- (193) לוחמי הגטאות;
- (194) לוטן;
- (195) ליבנה;
- (196) לימן;
- (197) לפידות מנות;
- (198) מבוא דותן;
- (199) מבוא חורון;

- (200) מבוא חמה;
- (201) מבואות יריחו;
- (202) מבטחים;
- (203) מגדל עוז;
- (204) מגדלים;
- (205) מגל;
- (206) מגן;
- (207) מגן שאול;
- (208) מודיעין עלית;
- (209) מחולה;
- (210) מטולה;
- (211) מי עמי;
- (212) מיצד אספר;
- (213) מיצד פני קדם;
- (214) מיצר;
- (215) מירב;
- (216) מכורה;
- (217) מכמש;
- (218) מלילות;
- (219) מלכיה;
- (220) מלכישוע;
- (221) מנחמיה;
- (222) מנרה;

- (223) מסדה;
- (224) מסילות;
- (225) מעגלים;
- (226) מעגן;
- (227) מעוז חיים;
- (228) מעון צביאל;
- (229) מעונה;
- (230) מעיין ברוך;
- (231) מעלה אפריים;
- (232) מעלה גלבע;
- (233) מעלה גמלא;
- (234) מעלה חבר;
- (235) מעלה לבונה;
- (236) מעלה עומרים;
- (237) מעלה עמוס;
- (238) מעלה שומרון;
- (239) מעלה שחרות;
- (240) מפלסים;
- (241) מצובה;
- (242) מצפה אילן;
- (243) מצפה דני;
- (244) מצפה יריחו;
- (245) מצפה שלם;

- (246) מצר;
- (247) מרגליות;
- (248) מרום גולן;
- (249) משגב עם;
- (250) משואה;
- (251) משור אדומים;
- (252) משכיות;
- (253) מתן;
- (254) מתת;
- (255) מתתיהו;
- (256) נאות הגולן;
- (257) נאות הככר;
- (258) נאות מרדכי;
- (259) נאות סמדר;
- (260) נגוהות;
- (261) נוב;
- (262) נווה;
- (263) נווה אור;
- (264) נווה אטיב;
- (265) נווה איתן;
- (266) נווה דניאל;
- (267) נווה זוהר;
- (268) נווה זיו;

(269) נווה חריף;

(270) נווה מנחם;

(271) נווה צוף;

(272) נופי פרת;

(273) נופים;

(274) נוקדים;

(275) נחל עוז;

(276) נחליאל;

(277) נטויה;

(278) נטור;

(279) נילי;

(280) ניצנה;

(281) ניצני עוז;

(282) ניר דוד;

(283) ניר יצחק;

(284) ניר עוז;

(285) ניר עם;

(286) נירים;

(287) נירית;

(288) נמרוד;

(289) נס עמים;

(290) נעלה;

(291) נעמה;

(292) נערן;

(293) נריה;

(294) נתיב הגדוד;

(295) נתיב העשרה;

(296) נתיב השיירה;

(297) סאסא;

(298) סוסיא;

(299) סופה;

(300) סלעית;

(301) סמר;

(302) סנסנה;

(303) סעד;

(304) סער;

(305) ספיר;

(306) עברון;

(307) עופרים;

(308) עזוז;

(309) עזתה;

(310) עטרת;

(311) עידן;

(312) עין גב;

(313) עין גדי;

(314) עין הבשור;

- (315) עין המפרץ;
(316) עין המפקד;
(317) עין השלושה;
(318) עין התמר;
(319) עין זיוון;
(320) עין חצבה;
(321) עין יהב;
(322) עין יעקב;
(323) עינב;
(324) עלומים;
(325) עלי;
(326) עלי זהב;
(327) עלמה;
(328) עמי עוז;
(329) עמיחי ועדי עד;
(330) עמיר;
(331) עמנואל;
(332) עמקא;
(333) ענתות עלמון;
(334) עפרה;
(335) עץ אפרים;
(336) עתניאל;
(337) פארן;

(338) פדואל;
(339) פסגות;
(340) פצאל;
(341) פקיעין החדשה;
(342) פריגן;
(343) צאלים;
(344) צבי;
(345) צבעון;
(346) צוחר;
(347) צויראל;
(348) צופים;
(349) צופר;
(350) צוקים;
(351) צור יצחק;
(352) צור נתן;
(353) קדומים;
(354) קדם ערבה;
(355) קדמת צבי;
(356) קדש ברנע;
(357) קדש נפתלי;
(358) קטורה;
(359) קידר;
(360) קליה;

- (361) קריית ארבע;
- (362) קריית נטפים;
- (363) קריית שמונה;
- (364) קרני שומרון;
- (365) קשת;
- (366) ראש הנקרה;
- (367) ראש צורים;
- (368) רבבה;
- (369) רגבה;
- (370) רוויה;
- (371) רוחמה;
- (372) רועי;
- (373) רותם;
- (374) רחוב;
- (375) רחלים;
- (376) ריחאנייה;
- (377) ריחן;
- (378) רימונים;
- (379) רם און;
- (380) רמות;
- (381) רמות נפתלי;
- (381) רמת המגשימים;
- (382) רמת טראמפ;

- (383) שבי שומרון;
- (384) שדה אליהו;
- (385) שדה בועז;
- (386) שדה בר;
- (387) שדה נחום;
- (388) שדה נחמיה;
- (389) שדה ניצן;
- (390) שדי אברהם;
- (391) שדי תרומות;
- (392) שדמות מחולה;
- (393) שדרות;
- (394) שובה;
- (395) שומרה;
- (396) שוקדה;
- (397) שיבולים;
- (398) שילה;
- (399) שלוחות;
- (400) שלומי;
- (401) שלומית;
- (402) שמיר;
- (403) שמעה;
- (404) שמרת;
- (405) שניר;

- (406) שעל;
- (407) שער אפרים;
- (408) שער הגולן;
- (409) שערי תקוה;
- (410) שקד;
- (412) שקף;
- (413) שרשרת;
- (414) שתולה;
- (415) תומר;
- (416) תושיה;
- (417) תל קציר;
- (418) תל תאומים;
- (419) תלם;
- (420) תלמי אליהו;
- (421) תלמי יוסף;
- (422) תקומה;
- (423) תקוע;

דברי הסבר

מטרת הצעת חוק זו, להקים את חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי ולהסדיר את תפקידם וסמכותם של רכזי הביטחון שוטף לאומי (להלן – רבש"ל).

תפקיד הרבש"ל קיים כבר עשרות שנים, תחת השם רכז ביטחון שוטף צבאי (רבש"צ), אך מעולם לא הוגדר התפקיד באופן מסודר. תפקידו, פעולותיו, סמכויותיו, ותנאי העסקתו לא נכתבו באופן ברור ולכן נוצרו חוסר אחידות וחוסר התאמה בין התפקיד למציאות בשטח.

כיום, יש בארץ כ-470 רכזי ביטחון שאחראיים באופן ישיר על ביטחונם של כמיליון אזרחי מדינת ישראל. רכזי הביטחון נמצאים לאורך גבולות המדינה ביהודה ושומרון ובקו התפר ומגנים על התושבים ביישובים. רכזי הביטחון לקחו חלק פעיל בעצירה ומניעת פעולות טרור במלחמת חרבות ברזל, חלקם אף שילמו בחייהם בגין פעולות אלו.

הרבש"צ אחראי על אבטחת הישוב בשגרה ובחירום עד להגעת כוחות צה"ל או המשטרה לשטח, וכן משמש חוליית קישור בין גורמי ביטחון אזרחיים וחירום כלליים לבין ראשי היישוב ותושביו. בפקודות צה"ל נקבע, כי הרבש"צ ישמש כמפקד הביטחון השוטף ביישוב בשגרה וכממונה על האבטחה והשמירה על חיי האדם והרכוש ביישוב. בין היתר הרבש"צ אחראי על הטיפול בחיילי הגנת היישובים, במרכיבי הביטחון וביחידות ההגנה היישוביות.

מרבית הרבש"צים ביישובים כפופים מנהלית לרשות המקומית, ומבחינה צבאית – לצה"ל. לעיתים, כפיפות כפולה זו יוצרת קשיים במילוי תפקיד הרבש"צ, לאור ניגודי העניינים בין צורכי הביטחון של היישוב לבין צרכי הרשות המקומית.

רכז הביטחון הוא נקודת הקצה ביישוב עבור גורמי הביטחון, החירום וההצלה השונים. חשיבותו וחיוניותו של התפקיד היא קריטית לשם שמירה על ביטחונם הפיזי של התושבים, רכושם וסביבתם. על כן, הכרחי לשמר את הרבש"צים בתפקידם, שכן אין תחליף למקצועיות, לידע, לנכונות, ולאמונה בדרך שמביאים הרבש"צים למערכת הביטחון.

הקמת חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי והפיכת רכזי הביטחון לעובדי החטיבה, תסדיר את הגדרת התפקיד, הסמכות ותנאי ההעסקה של רכז הביטחון בחוק, כל זאת תחת גורם מנהלי ומקצועי אחד – משמר הגבול. זאת, בדומה לכבאים שהיו כפופים לאיגודי הערים עד להתרחשות אסון הכרמל, והוכנסו תחת המשרד לביטחון לאומי.

נוכח החשיבות שבתפקיד הרבש"צ ובחיוניותו לשם שמירה על ביטחון היישובים וסביבתם במציאות הביטחונית של ימינו, וכדי להבטיח את בהירות מעמדם, תפקידם וסמכויותיהם, מוצע להקים את חטיבת הרכזים לביטחון שוטף לאומי תחת משמר הגבול במשטרת ישראל, ולהסדיר בחוק את התפקוד והתנאים של רכזי הביטחון השוטף הלאומי, אשר יספקו את הביטחון התעסוקתי לו זקוקים וראויים.

הוגשה ליו"ר הכנסת והסגנים

והונחה על שולחן הכנסת ביום

ג' באדר א' התשפ"ד (12.02.2024)

